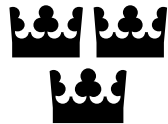

3

Inledning

3 Inledning

3.1 Ändringar i statens budget

Enligt 9 kap. 6 § riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret. I en tilläggsbestämmelse anges att förslagen ska lämnas i anslutning till den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen. Om det finns särskilda skäl får dock förslag till ändringar i budgeten lämnas vid andra tillfällen.

Det finns ingen reglering av vilka förslag som får lämnas i en proposition om ändringar i budgeten. I förarbetena till riksdagsordningen framhålls dock att syftet med propositioner om ändringar i budgeten är att komplettera den av riksdagen beslutade budgeten med anledning av förändringar som vid beslutstillfället inte var möjliga att förutse. Reformer med varaktiga budgetära konsekvenser bör, med hänsyn till vikten av en samlad budgetbehandling, som huvudregel beslutas i samband med budgetpropositionen. I de undantagsfall ett förslag till ändringar i budgeten innehåller ny lagstiftning med varaktiga budgetära effekter bör regeringen motivera varför förslaget lämnas vid det aktuella tillfället samt redovisa en ny preliminär inkomstberäkning och nya preliminära utgiftsramar för de närmast följande två åren (prop. 2013/14:173 s. 33 f.).

Propositionen Vårändringsbudget för 2015 bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

3.2 Utgångspunkter för regeringens förslag

Vid riksdagens behandling av budgetpropositionen för 2015 frångicks den praxis som tidigare tillämpats vid budgetomröstningar, vilket fick till följd att riksdagen röstade för ett annat budgetförslag än regeringens. Regeringen står bakom principen att förslag till ändringar i budgeten framför allt ska komplettera den beslutade budgeten med anledning av förändringar som inte var kända vid beslutstillfället, men gör bedömningen att den unika situation som uppstått motiverar att förslagen till ändringar i denna proposition är mer omfattande än normalt.

Regeringens politiska prioriteringar som presenterades i budgetpropositionen för 2015 ligger fast. Utgångspunkten för de förslag som lämnas i denna proposition, och som omfattar lagförslag med budgeteffekter fr.o.m. 2015, förslag till finanspolitiskt motiverade justeringar av nivån på utgiftstaket samt förslag till ändringar avseende statens inkomster och utgifter, är den inriktning av den ekonomiska politiken som regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2015. Till detta kommer kompletteringar till den av riksdagen beslutade budgeten till följd av händelser som inte kunde förutses vid beslutstillfället eller, till följd av den korta beredningstid som föreligger för en ny regering efter ett riksdagsval, inte var möjliga att bereda i tid till budgetpropositionen för 2015. Det anges tydligt i respektive avsnitt när förslagen har sin bakgrund i budget-

propositionen. De återstående förslag som lämnades i budgetpropositionen för 2015 och som inte behandlas i denna proposition kommer att lämnas i ett senare skede.

För den lagstiftning som föreslås redovisar regeringen på sedvanligt sätt en konsekvensanalys med en bedömning av förslagets budgetära konsekvenser. Effekterna anges för såväl 2015 som för 2016–2018. Därmed framgår tydligt helårseffekterna. Flera andra förslag, som inte kräver lagstiftning, avses ha fleråriga eller permanenta budgeteffekter och även i dessa fall redovisas de bedömda budgetära effekterna.

I propositioner med förslag till ändringar i budgeten redovisar regeringen som regel på vilket sätt, och i vilken omfattning, de olika förslagen har finansierats samt vilka verksamhetseffekter minskade anslag bedöms få. Normalt finns det en direkt koppling mellan ett anslag som ökas och ett som minskas. I denna proposition föreslås såväl inkomstförstärkningar som minskningar av anslag som har sin bakgrund i genomförandet av regeringens ekonomiska politik enligt budgetpropositionen för 2015, och som därmed utgör en generell finansiering till anslagsökningar hänförliga till förslag som ursprungligen lämnades i samma proposition. Detta framgår av motivtexten tillsammans med bedömda verksamhetseffekter. De föreslagna ändringarna i budgeten är, i termer av påverkan på den offentliga sektorns finansiella sparande, i denna del finansierade. Det gäller även förslag till reformer som inte var möjliga att bereda i tid till budgetpropositionen för 2015 till följd av den korta beredningstid som föreligger för en ny regering efter ett riksdagsval.

3.3 Konsekvenser för statens budget

Sammantaget innebär de förslag som lämnas i denna proposition att anvisade medel ökar med 18,8 miljarder kronor, netto, varav anslagsökningarna uppgår till 19,9 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 1,1 miljarder kronor. Av nettoökningen avser 11,3 miljarder kronor kompletteringar till den av riksdagen beslutade budgeten till följd av att volymer eller makroekonomiska förutsättningar förändrats jämfört med den bedömning som låg till grund för anslagsberäkningen i riksdagens beslut om statens budget för 2015. Dessa utgörs av ökade

utgifter till följd av statsskuldräntor, förändrade antaganden om antal personer i olika transfereringssystem samt vissa effekter av valutakursförändringar. Resterande 7,5 miljarder kronor avser diskretionära reformer. Av dessa är 5,9 miljarder kronor utgiftsförändringar som inte är av oförutsedd karaktär, varav 5,5 miljarder kronor är hänförliga till förslag som ursprungligen lämnades i budgetpropositionen för 2015. Påverkan på den offentliga sektorns finansiella sparande är 0,5 miljarder kronor lägre än utgiftsökningen på statens budget (se prop. 2014/15:100 avsnitt 8.1 tabell 8.1). På inkomstsidan av statens budget lämnas förslag som, netto, beräknas öka statens inkomster med 5,4 miljarder kronor. I 2015 års ekonomiska vårproposition presenteras i tabellform en översikt över budgeteffekterna fram t.o.m. 2019 (prop. 2014/15:100 avsnitt 7.2 tabell 7.8).

De förändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår sammantaget till 14,9 miljarder kronor. En sammanställning av de förändrade bemyndigandena redovisas i *bilaga 4*.

De inkomst- och anslagsförändringar som föreslås i denna proposition beaktas i de prognoser som redovisas i 2015 års ekonomiska vårproposition.